

CONCEPT ACCOUNTANTSVERSLAG 2023

Volkskredietbank Noord- Oost Groningen

19 juli 2024

Per saldo persoonlijker



Independent Member of
PrimeGlobal

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Volkskredietbank Noord-Oost Groningen
T.a.v. de heer M. Winters, directeur
Postbus 130
9900 AC APPINGEDAM

Behandeld door: Erik Pot
Ons kenmerk: 2024
Datum: 19 juli 2024

Geachte bestuur,

In uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2023 van de gemeenschappelijke regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen (hierna te noemen: VKB) gecontroleerd. U heeft onze opdracht bevestigd door middel van ondertekening van een (jaarlijks terugkerende) opdrachtbevestiging met daarin een aantal formele aspecten in relatie tot onze opdracht en de communicatie daarover. Hierbij ontvangt u het accountantsverslag naar aanleiding van onze controlewerkzaamheden. Naast dit verslag ontvangt u van ons de controleverklaring alsmede een exemplaar van de gewaarmerkte jaarstukken. Onze controleverklaring dateren wij op de datum van de vergadering waarin de jaarstukken in het algemeen bestuur worden behandeld.

In deze brief gaan wij in op de strekking van onze controleverklaring, mogelijke geconstateerde afwijkingen en de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken. Daarnaast rapporteren wij in deze brief, voor zover dit noodzakelijk of vereist is, over onze bevindingen en adviezen.

Onze bevindingen en opmerkingen daarbij zijn bedoeld om het algemeen bestuur te ondersteunen bij de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken.

Wij benadrukken dat verspreiding van de controleverklaring met handtekening en de gewaarmerkte jaarrekening niet is toegestaan. In hoofdstuk 2 leggen wij uit waarom dat belangrijk is en hoe u aan de publicatieverplichtingen kunt voldoen.

Uit vaktechnische overwegingen vermelden wij dat de accountantscontrole nog niet is afgerond en dat enkele onderdelen nog onderhanden zijn.

Met vriendelijke groet,

Eshus Registeraccountants B.V.

Inhoudsopgave

→ Inhoudsopgave

→ Hoofdpijnen van onze controle

→ Bestuurlijke afhandeling en publicatie

→ Resultaat en weerstandsvermogen

→ Controlebevindingen

→ Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen

→ Overige onderwerpen

→ Onafhankelijkheid gewaarborgd

→ Afsluiting

1. De hoofdlijnen van onze controle	4
2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie	6
3. Resultaat en weerstandsvermogen	7
4. Controlebevindingen	8
5. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen	17
6. Overige onderwerpen	18
7. Onafhankelijkheid gewaarborgd	20
8. Afsluiting	21

1. De hoofdlijnen van onze controle

- Inhoudsopgave
- **Hoofdlijnen van onze controle**
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Onderwerp	Bevindingen
Strekking van de controleverklaring	Wij verstrekken eencontroleverklaring over de getrouwheid van de cijfers in de jaarrekening. Onderdeel hiervan is ook de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording. Op pagina's 46-47 heeft u de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. Dit is een grotendeels voorgeschreven tekst. In deze tekst meldt u dat de onrechtmatigheden opgeteld boven de verantwoordingsgrens van 3% uitkomen. In de waarderingsgrondslagen beschrijft u de kaders en in de paragraaf bedrijfsvoering gaat u in op de bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording.
Resultaat 2023 en vermogenspositie	De VKB is een maatschappelijke instelling zonder winstoogmerk. Het resultaat over het boekjaar komt uit op € 0 omdat per saldo de deelnemende gemeenten een bijdrage verstrekken die tot dit nulsaldo leidt. Zonder positieve resultaten is er geen sprake van eigen vermogen. Conform deze beleidskeuze van de deelnemende gemeenten is het eigen vermogen ultimo 2023 € 0. De VKB heeft geen buffer om tegenvallers op te vangen. Deze komen dan ook in voorkomende gevallen voor rekening van de deelnemende gemeenten. Dat is het gevolg van de status en uitvoering van gemeenschappelijke regeling. Daarmee is de continuïteit van de VKB gezekerd, tot het moment waarop de deelnemers besluiten de regeling te beëindigen.
Verslaggeving en WNT	Uit onze controle blijkt dat de jaarrekening 2023 overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften is opgesteld. Wij hebben verder geconcludeerd dat de overige informatie die in de jaarverslaggeving is opgenomen niet inconsistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie. Tevens hebben wij vastgesteld dat is voldaan aan de vereisten uit de WNT.
Controleverschillen	Er zijn gedurende de controle enkele controleverschillen geïdentificeerd door u en door ons. Alle verschillen zijn gecorrigeerd. Er resteren geen ongecorrigeerde controleverschillen.
Kwaliteit van de interne beheersing	Wij hebben tijdens de controle geen significante gebreken in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die van invloed zijn op ons oordeel. De complexiteit in uw omgeving neemt toe en van daaruit zijn soms keuzes nodig bij het inrichten van de interne beheersing. Boekjaar 2023 wordt daarbij gekenmerkt door wisselingen op belangrijke functies binnen de organisatie. De afweging die gemaakt wordt tussen het afdekken van risico's en inzet van beschikbare middelen wordt bestuurlijk ook explicieter gemaakt. U hebt in 2023, ondanks de turbulentie, voldoende zicht gehad op de risico's in kwetsbare processen zoals de controles in de betaalorganisatie, de inkoopstroom en verwerking van schattingen en correcties via memoriaalboekingen. Uit onze controles blijken geen tekortkomingen, maar harde waarborgen zijn dus niet altijd aanwezig.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	Tijdens de controle hebben wij met u gesproken over frauderisico's, fraudesignalen en uw interne beheersing. U heeft ons onder meer bevestigd dat er in de organisatie geen gevallen zijn gemeld van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen dat bij u sprake is geweest van fraude met significante omvang. De rechtmatigheidsverantwoording leidt tot meer focus op misbruik en oneigenlijk gebruik in overheidsorganisaties, waardoor ook signalen in de toekomst naar verwachting sneller gemeld zullen worden.
Belangrijke schattingen in de jaarrekening	Iedere jaarrekening bevat schattingen bijvoorbeeld in de waardering van vaste activa, vorderingen en het afgrenzen van verplichtingen. De schattingsmethoden zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar en de door u gekozen methoden zijn aanvaardbaar. Het advies om achteraf expliciet na te gaan hoe de schattingen hebben uitgepakt is nog niet zichtbaar opgevolgd.
Dataveiligheid en IT	In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken. Uw IT-omgeving vraagt steeds meer aandacht en krijgt die ook. De eisen die in de praktijk gesteld worden aan IT en dataveiligheid nemen nog steeds toe maar op alle fronten de norm halen is in de huidige maatschappij best uitdagend geworden. U realiseert zich dat 100% veiligheid niet bestaat, maar u doet datgene wat passend is in uw omstandigheden.
Bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording	Met ingang van 2023 geven wij alleen een oordeel omtrent de getrouwheid en niet meer een separaat oordeel omtrent de financiële rechtmatigheid. Het dagelijks bestuur heeft hierover zelf gerapporteerd in de rechtmatigheidsverantwoording. De rechtmatigheidsverantwoording is onderdeel van de jaarrekening en valt onder ons getrouwheidsoordeel. Wij hebben geen andere bevindingen dan de door u zelf in de jaarrekening opgenomen bevindingen.
Continuïteit	Ten aanzien van de continuïteit hebt u in de jaarstukken aangegeven dat het voornemen van de deelnemende gemeenten van de VKB om de VKB in stand te houden onder meer blijkt uit het feit dat de begroting 2023 door het bestuur is opgesteld en vastgesteld nadat deze is behandeld in de gemeenteraden. Wij benadrukken dat de passages in de controleverklaring zijn toegevoegd op grond van wettelijke verplichtingen en niet omdat we specifieke bevindingen hebben.

2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit een aantal stappen. Het bestuur behandelt in de vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening en stelt deze vervolgens voorlopig vast. Ter afronding ondertekenen alle leden van het bestuur de jaarrekening. De definitieve vaststelling volgt later dit jaar in het algemeen bestuur nadat de jaarrekening door de gemeenten is beoordeeld. Formeel hebben zij echter niet de mogelijkheid om wijzigingen voor te stellen of aan te brengen.

Er zit enige tijd tussen de verzending van de conceptstukken aan het bestuur en de vergadering waarin de goedkeuring plaatsvindt. Mochten in die periode omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt. Dat kan ook een gebeurtenis zijn, die effect heeft op uw inschattingen met betrekking tot de continuïteit van de organisatie.

Uiteraard vervalt in die situatie onze toestemming tot openbaarmaking. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot goedkeuring en vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken u in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen met u te bespreken.

Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is uitsluitend bedoeld om in uw eigen archief opgenomen te worden. Dit exemplaar mag op geen enkele wijze worden verspreid. Publicatie van deze verklaring op de website is niet toegestaan.

Deze werkwijze is van belang om misbruik van onze handtekening te voorkomen. Indien wij constateren dat toch gebruik gemaakt is van een controleverklaring met onze handtekening zullen wij u verzoeken deze van de website te verwijderen of uw indiening bij stakeholders ongedaan te maken. Vanzelfsprekend treden wij in die situaties met u in overleg over de manier waarop dit moet plaatsvinden.

Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening.

Bij openbaarmaking van de controleverklaring dient u gebruik te maken van het exemplaar van de controleverklaring dat niet is voorzien van een persoonlijke handtekening.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening, wordt openbaar gemaakt, mits de opgemaakte jaarrekening tijdens de bestuurlijke afhandeling ongewijzigd blijft en wordt vastgesteld.

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met de jaarstukken. Hiervoor gebruikt u een exemplaar zonder ons waarmerk. De gewaarmerkte versie van de jaarrekening is uitsluitend voor uw eigen archief. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ('u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening').

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

3. Resultaat en weerstandvermogen

De VKB is zoals benoemd een organisatie zonder winststreven. De financiën zijn uiteraard wel degelijk van belang, maar dan vooral in relatie tot de maatschappelijke taken van de VKB. Daarbij is het de bedoeling van het bestuur en de organisatie dat deze maatschappelijke taken worden uitgevoerd binnen de financiële kaders die de aangesloten gemeenten daartoe stellen.

Het exploitatieresultaat over 2023 komt uit op nihil, net als over voorgaande jaren. Eventuele tekorten ten opzichte van de begroting, dan wel overschotten, worden bijgestort, dan wel afgeroomd. Uiteraard zijn er op onderdelen wel verschillen tussen begroting en realisatie. Per saldo manifesteert zich dat dan in de exploitatiebijdrage, post E2 in het overzicht van baten en lasten. In de begroting 2023 staat deze post op € 0, in de realisatie over 2023 komt deze exploitatiebijdrage uit op € 659.000. Dat is hoger dan over 2022 (toen was het € 568.000).

De deelnemende gemeenten hebben ten aanzien van de financieringssystematiek de bewuste keuze gemaakt om niet meer te bekostigen dan nodig is om de jaarlasten te dekken. Als gevolg daarvan is het resultaat, en daarmee het eigen vermogen, aan het einde van elk boekjaar per definitie nihil. Deze systematiek brengt uiteraard met zich mee dat de VKB schommelingen in de resultaatontwikkeling niet zelf kan opvangen, maar daarvoor afhankelijk is en blijft van de deelnemers.

In de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing heeft de VKB een inschatting gemaakt van de belangrijkste risicogebieden. Gezien het voorgaande zal, bij eventueel manifest worden van een of meer van deze risico's, een beroep moeten worden gedaan op de deelnemende gemeenten om op dat moment het risico te kunnen afdekken.

Het heeft als gevolg van de keuze voor deze financieringswijze weinig zin om nader in te gaan op balans- en vermogensgerelateerde kengetallen als solvabiliteit en weerstandscapaciteit.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4. Controlebevindingen

4.1 Organisatieontwikkeling en interne beheersing

4.1.1 Organisatieontwikkeling algemeen

De interne organisatie was in 2023 behoorlijk in beweging. Op cruciale functies was sprake van verloop. Daardoor heeft de uitvoering en toepassing van essentiële beheersmaatregelen soms vertraagd plaatsgevonden.

Momenteel zijn de functies opnieuw ingevuld, zij het dat daarbij deels sprake is van tijdelijke oplossingen. Momenteel wordt door de VKB verder gewerkt aan het opzetten van een slagvaardige organisatie die in staat is om haar diensten op het vereiste kwaliteitsniveau en in de gewenste omvang uit te voeren. Met het aantreden van een nieuwe directeur begin 2024 worden fundamentele randvoorwaarden van de organisatie opnieuw tegen het licht gehouden. De huidige status van de interne organisatie en de na te streven doelen zijn vastgelegd in een markeringsdocument. Ook de omvang van de organisatie wordt in ogenschouw genomen in relatie tot het te bedienen werkgebied en er wordt gewerkt aan oplossingen op alle niveaus: zowel strategisch als tactisch en operationeel.

Daar waar sprake was van achterstanden in (administratieve) processen is gewerkt aan een inhaalslag. Al met al werkt de VKB in samenwerking met de deelnemende gemeenten aan een nieuwe organisatie die toegerust is voor de uitvoering van de haar toebedeelde taken.

4.1.2 Interne organisatie

In 2022 is een verandering in de opzet en aansturing van de organisatie doorgevoerd. Deze verandering is in 2023 echter grotendeels weer teruggedraaid. Het was in 2022 de bedoeling te werken aan een meer effectieve en een meer efficiënte organisatie, maar ook een meer klantgerichte organisatie. Feitelijk ging het daarbij om een kanteling van de organisatie. Tot 2022 was de organisatie ingedeeld naar diverse procesonderdelen: intake, schuldhulpverlening, enzovoort. Door de verandering in 2022 was de indeling meer geografisch gericht (Regioteam Noord en Regioteam Zuid) waarbij de functionarissen binnen een team geacht werden als generalisten op te treden en in principe alle soorten werkzaamheden voor een cliënt uit te voeren. Naast de geografische teams was ook een team Personeel en Facilitaire Zaken, ICT en een team Financiën ingericht. De term 'teamleiders' zijn vervangen door de term 'managers'. In 2023 is echter gebleken dat in de doorgevoerde opzet expertise niet optimaal kon worden aangewend. De VKB heeft het idee van generalisten en geografische indeling laten varen en is voor de teamindeling teruggekeerd naar de situatie van vóór 2022.

We hebben in eerdere rapportages melding gemaakt van de noodzaak van het toepassen van functiescheiding binnen de administratieve processen. Rekening houdend met de relatief kleine schaalgrootte van de organisatie bent u er in 2023 in geslaagd om in de belangrijkste administratieve processen in voldoende mate het vier-ogenprincipe in te regelen. Zoals hiervoor reeds benoemd was daarbij sprake van vertraging door wisselingen op belangrijke functies.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

De eisen aan de interne beheersing bij decentrale overheden nemen zowel maatschappelijk gezien als vanuit het accountantsvak steeds verder toe. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft u gebruikt om risico's, beheersmaatregelen, de uit te voeren controles en de restrycties nog beter met elkaar te verbinden. Daarbij hebt u de status van interne regelingen en verordeningen geïnventariseerd en hebt u een proces van actualisaties van formele regelingen ingezet. De uitgevoerde controles hebben daarbij niet alleen geleid tot een onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording maar ook tot meer inzicht in de kwaliteit van processen.

4.1.3 Beheer cliëntgelden

Een actueel thema binnen de Volkskredietbank is de vraag welke activiteiten bij de core business horen. Met name gaat het daarbij om het beheer van cliëntgelden. Momenteel hanteert de Volkskredietbank in principe één bankrekening. In de balans zijn aan de passivakant deze cliëntgelden, ofwel schuld aan cliënten, opgenomen onder de post Beheerrekeningen. Momenteel wordt deze situatie nader tegen het licht gehouden. Indien het beheer van cliëntgelden niet tot de core business wordt gerekend en de cliëntgelden buiten de organisatie worden gebracht dient mogelijkerwijs een gedeeltelijke herfinanciering plaats te vinden. Uit de balans per 31 december 2023 blijkt dat de post beheerrekeningen ruim € 9 miljoen bedraagt. De liquide middelen (inclusief schatkist rijk) bedragen € 8 miljoen. Dat betekent de beheergelden momenteel deels worden gebruikt voor financiering van andere activaposten. De financiering dient dan voor dit gedeelte opnieuw te worden ingekleurd.

4.2 Procesbevindingen

4.2.1 Toepassing vier-ogenprincipe

We hebben in eerdere rapportages melding gemaakt van de noodzaak van het toepassen van functiescheiding binnen de administratieve processen. Rekening houdend met de relatief kleine schaalgrootte van de organisatie bent u er in geslaagd om in de belangrijkste administratieve processen in voldoende mate het vier-ogenprincipe in te regelen. Dit geldt echter nog niet voor het muteren van de crediteurenstamgegevens. Het is belangrijk om daar dit principe toe te passen en voldoende waarborgen in te bouwen dat crediteurengegevens niet ongeautoriseerd kunnen worden gewijzigd. Hetzelfde geldt voor het opstellen en boeken van memoriaalboekingen.

4.2.2 Factuurafhandeling en betalingsverkeer

Met betrekking tot het vaststellen dat van inkoopfacturen de prestaties daadwerkelijk zijn geleverd zijn onze bevindingen van 2022 ongewijzigd van toepassing. Wij constateren dat de prestatielevering doorgaans wordt bevestigd door de budgethouder door goedkeuring van de factuur. De administratie is momenteel niet zo ingericht dat een aan een factuur ten grondslag liggend contract, urenverantwoording of andersoortige documentatie omtrent prestatielevering wordt gearhiveerd. De interne toets op de vaststelling van de prestatielevering kan daarmee slechts moeilijk worden aangetoond.

Wij adviseren u om beleid te formuleren omtrent het documenteren van prestatielevering. Zo kunnen grensbedragen worden gekozen waarbij wordt bepaald tot welk bedrag een vink en toelichting van de budgethouder voldoende is en waarboven het nodig is nadere documentatie omtrent prestatielevering in de administratie op te nemen. Met een zodanig beleid wordt voorkomen dat voor kleine bedragen onevenredig veel administratieve inspanning nodig is. Verder adviseren wij om het verifiëren van de factuur met de bedoelde documentatie standaard in het proces in te bouwen en zo een vast onderdeel van de factuurcontrole te maken.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4.3 Verslaggevingsregels nageleefd

De jaarstukken van de VKB moeten voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Deze regels zijn, zoals u weet, anders dan in het bedrijfsleven, zowel qua toerekening van baten en lasten, als ook in de presentatie. Het gaat uiteraard bij decentrale overheden en samenwerkingsverbanden niet om “geld verdienen”, maar om de invulling van de maatschappelijke rol en functie. Daarom geven de verslaggevingsregels veel aandacht aan de beleidsverantwoording in het jaarverslag en aan de toetsing van de uitgaven aan de, door het bestuur ter beschikking gestelde, middelen in de begroting. Daarnaast mogen bepaalde personele verplichtingen niet in de balans worden opgenomen en geldt er een verbod op het consolideren van verbonden partijen.

Wij hebben de inhoud van de jaarstukken en de presentatie van de cijfers in relatie tot de verslaggevingsregels met u doorgenomen. Waar nodig zijn enkele aanpassingen doorgevoerd in de indeling van de jaarstukken. Er zijn geen significante tekortkomingen geconstateerd. De teksten in het jaarverslag zijn consistent met het beeld van de jaarrekening. Het jaarverslag, bestaande uit de programmaverantwoording en de paragrafen, verbindt de inhoudelijke prestaties met de baten en de lasten. Het jaarverslag bevat de op grond van het BBV voorgeschreven onderdelen. De paragrafen bieden inzicht in een aantal onderdelen van de bedrijfsvoering alsmede het risicomanagement en de relatie tussen risico's en weerstandscapaciteit.

4.4 Rapporteren over fraude

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening maar ook met betrekking tot omkoping, corruptie, ondermijning en de naleving van andere wet- en regelgeving. De aandacht voor het thema fraude en integriteit neemt de laatste jaren steeds verder toe.

Het zorgt ervoor dat organisaties steeds vaker gevraagd wordt transparant te zijn in de visie, het beleid en het toezicht op het integer handelen in alle geledingen van de organisatie.

Dat gaat dus niet alleen over fraude maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik, het hanteren van gedragscodes en de naleving van andere regelgeving bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsomstandigheden en milieu. Dit geldt niet alleen op de werkvloer, maar vraagt ook iets van organisatie en bestuur.

Met ingang van 2022 is het op grond van de verslaggevingsregels voor veel organisaties verplicht om in het jaarverslag te rapporteren over de fraudegevoeligheid van de organisatie. Voor gemeenschappelijke regelingen geldt deze verplichting nog niet. Rapporteren over frauderisico's voelt in veel gevallen als een spannend onderwerp, zeker voor bestuurders. De afgelopen jaren hebben we steeds aandacht gevraagd voor het opstellen van een (fraude)risicoanalyse en de rapporteringsverplichting in veel sectoren is een volgende stap in dit proces.

De accountant maakt zelf ook een inschatting van de frauderisico's binnen een organisatie, en vormt zich een beeld van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

te bezien of deze maatregelen effectief zijn. Datzelfde geldt ook voor integriteitsrisico's en mogelijke niet-naleving van andere regelgeving.

In iedere organisatie bestaat een risico op het doorbreken van de interne beheersing door het management bij de totstandkoming van schattingen. We beoordelen in het kader van onze controle de interne processen op deze schattingen en doen detailcontroles op de uitgangspunten en aannames die aan significante schattingen ten grondslag liggen. Ook zijn we alert op ongebruikelijke transacties, samenwerkingsrelaties en de naleving van procedures die mede tot doel hebben transparantie en integer handelen te bevorderen. Elementen daaruit zijn controles op de prestatielevering bij inkooptransacties, het naleven van het inkoopbeleid en aanbestedingsregels. Daarnaast onderkennen we risico's in bepaalde delen van de opbrengstverantwoording.

Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, dan communiceren wij dit, afhankelijk van de aard van de fraude, met de directie en, in sommige gevallen, bij fraude in de top van de organisatie, of wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, met de toezichthouder. In dat geval rapporteren wij daar veelal separaat over. Tijdens onze werkzaamheden besteden wij ook aandacht aan elementen van beïnvloeding en druk die kunnen leiden tot een aantasting van het bestuurlijk handelen binnen de organisatie.

Tijdens de controle hebben wij een professioneel-kritische houding betracht ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, maar daarbij merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2023 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van materiële fraude.

4.5 Continuïteitsbeoordeling

In het kader van de jaarrekeningcontrole beoordelen wij ook het vermogen van de organisatie om de activiteiten in de komende twaalf maanden voort te zetten.

Elementen die we in deze beoordeling betrekken zijn onder meer de vermogenspositie, de begroting voor het komende boekjaar, de afhankelijkheid van eigen inkomsten, de risico's die u zelf identificeert en uiteraard ook de risico's die wij als uw accountant signaleren.

Vanwege maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in de regelgeving voor accountants is, net als bij het onderwerp fraude, steeds vaker informatie in de controleverklaring opgenomen over de continuïteitsbeoordeling die wij uitvoeren. Om die reden vragen wij uw aandacht voor deze beoordeling. Ons werk begint immers met uw eigen inschattingen over de toekomst, ook al heeft u formeel een garantie vanuit de deelnemende gemeenten, omdat op grond van de afspraken in de GR, de gemeenten de eventuele tekorten dienen af te dekken.

De continuïteitsafwegingen worden bij u op dit moment veelal impliciet gemaakt en zijn in beperkte mate onderdeel van een proces waarin organisatie en bestuur worden betrokken. Ook een recente normering van uw minimaal benodigde weerstandvermogen ontbreekt, mede omdat de deelnemende gemeenten van mening waren dat vermogensvorming bij verbonden partijen niet noodzakelijk is.

In het kader van de jaarrekeningcontrole beoordelen wij ook het vermogen van de organisatie om de activiteiten in de komende twaalf maanden voort te zetten. Elementen die we in deze beoordeling betrekken zijn onder meer de vermogenspositie, de

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

begroting voor het komende boekjaar, de afhankelijkheid van eigen inkomsten, de risico's die u zelf identificeert en uiteraard ook de risico's die wij als uw accountant signaleren.

Naast ontwikkelingen in de regelgeving voor accountants leiden inflatie, energieprijzontwikkeling en de reactie van de deelnemende overheden hierop, tot een andere beoordeling van continuïteitsrisico's. Om die reden vragen wij uw aandacht voor deze beoordeling.

4.6 Rechtmatigheidsverantwoording

4.6.1 Rechtmatigheidsverantwoording: proces totstandkoming regelgevend kader

In 2023 heeft de VKB, net als vele andere organisaties in de publieke sector, een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening opgenomen. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is landelijk gezien niet zonder slag of stoot gegaan. Wij hebben in eerdere rapportages melding gemaakt van de voorgenomen wijziging in wetgeving die ervoor zou moeten zorgen dat de VKB zelf een rechtmatigheidsverantwoording opneemt in de jaarrekening. Het accountantsoordeel is beperkt tot een getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening, waarbij uw rechtmatigheidsverantwoording onderdeel is van de jaarrekening en dus onder ons getrouwheidsoordeel valt. Het betreffende wetsvoorstel is in 2023 aangenomen in de Tweede en Eerste Kamer. De ingangsdatum is het boekjaar 2023. De VKB heeft daarom voor 2023 de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening. Voordat landelijk de rechtmatigheidsverantwoording kon worden geïmplementeerd moesten wel enkele obstakels worden weggenomen.

Begin 2024 zijn decentrale overheden en accountants geconfronteerd met de mededeling van het ministerie van BZK dat het regelgevend kader voor de rechtmatigheidsverantwoording nog niet af is. De gemeentewet en de wet gemeenschappelijke regelingen zijn weliswaar gewijzigd maar dat geldt niet voor uw verslaggevingsregels, het BBV, en voor onze controlecriteria, zoals opgenomen in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Vervolgens is bekend geworden dat de Algemene Rekenkamer heeft aangegeven fundamentele bezwaren te hebben tegen de voorgestelde regelgeving. Dat houdt snelle aanpassing van de regels tegen.

Dat betekent niet dat de rechtmatigheidsverantwoording niet kan worden opgesteld of dat de controle daarop nog niet is uitgevoerd, omdat op basis van de conceptregelgeving en daarop gebaseerde uitspraken en toelichtingen, veel mogelijk is. Onze cijfermatige controles ondervinden hier geen hinder van en u bent zelf aan de slag gegaan met de rechtmatigheidsverantwoording. Inmiddels heeft BZK in IBI Nieuwbrieven 122 decentrale overheden gevraagd om, conform de gewijzigde Gemeentewet, "gewoon" een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening.

Op 12 april 2024 is door de NBA, de beroepsorganisatie van accountants, nadere guidance uitgebracht met een aantal scenario's rondom de rechtmatigheidsverantwoording en de gevolgen per scenario voor de inhoud van de controleverklaring. Als accountants betreuren we dat er lange tijd op een aantal vaktechnische fronten onduidelijkheid is geweest. Met de informatie van BZK en NBA is echter helder geworden op welke wijze organisaties en accountants de werkzaamheden voor de jaarrekening 2023 af kunnen ronden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4.6.2 Rechtmatigheidsverantwoording: inhoudelijk

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is mede bedoeld om het gesprek binnen het bestuur en deelnemende gemeente over de (financiële) rechtmatigheid te ondersteunen met als doel om zowel de kaderstellende als de controlerende rol van het algemeen bestuur te versterken. Wij evalueren de huidige status van de kaderstelling en de drie afzonderlijke criteria, waarover door het bestuur verantwoording afgelegd moet worden.

Status kaderstelling

Of het nu de financiële kaders van de begroting zijn, de verordeningen of de beleidsmatige kaders in de vorm van visies en nota's, het is het algemeen bestuur dat de kaders formuleert en vaststelt.

Als gevolg van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording hebben veel decentrale overheden kaderstellingen geactualiseerd. In onze controle hebben wij ons gebaseerd op de volgende kaders:

- Controleverordening
- Financiële verordening
- Normenkader, inclusief verantwoordingsgrens

De VKB heeft de kaders tijdig geactualiseerd, maar de wet van de remmende voorsprong is ook op u van toepassing. De verschillende interpretaties, uitspraken en aanpassingen in de landelijke regelgeving hebben ook geleid tot een de facto aanscherping in de toepassing van de criteria. Met name op het vlak van begrotingsrechtmatigheid is in de laatste maanden, na veel discussie bij de regelgevende instanties, nog het nodige aangepast. Om die reden worden deze kaders ook in de waarderingsgrondslagen expliciet vermeld.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De voorwaarden zijn afkomstig uit de regelgeving en hebben betrekking op aspecten zoals: termijnen, grondslagen, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. Het tot stand komen van grotere inkoopcontracten is bijvoorbeeld aan bepaalde voorwaarden verbonden (de aanbestedingswet). Het niet in acht nemen van deze voorwaarden kan leiden tot een onrechtmatigheid. Er zijn, afgezien van de onrechtmatigheid van inkooptransacties uit hoofde van de aanbestedingswet, geen bevindingen geconstateerd in de rechtmatigheidsverantwoording ten aanzien van het voorwaardencriterium.

Aanbesteden

Het voldoen aan de aanbestedingswet is verplicht voor de VKB. Wij hebben de uitkomsten van uw interne aanbestedingsanalyses

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

over heel 2023 beoordeeld en concluderen, net als u, dat voor een bedrag van afgerond € 79.000 aan verstrekte opdrachten en contracten als onrechtmatig moeten worden aangemerkt.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium heeft betrekking op het budgetrecht van het algemeen bestuur. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, en ook de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door het bestuur zijn vastgesteld en ook is in de begroting krediet geraamd voor geplande investeringen. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn. De financiële beheershandelingen moeten tot stand komen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting. Die grens is hard, overschrijden is per definitie onrechtmatig.

Uit uw eigen analyse concludeert u, terecht, dat voor afgerond € 812.000 de begrote lasten zijn overschreden. De begrotingsonrechtmatigheid op de investeringen bedraagt afgerond € 33.000.

We vinden dat uw aanpak van het begrotingscriterium past binnen de kaders van de kadernota en goed onderbouwd is uitgevoerd.

Misbruik & oneigenlijk gebruik

Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen, dan wel met het doel om voor een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Misbruik van overheidsmiddelen kan gelijk worden gesteld met het plegen van fraude, door onrechtmatig overheidsmiddelen toe te eigenen. Bij fraude passen beheersmaatregelen zoals fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving, maar in strijd met het doel en de strekking daarvan (de 'geest van de wet'). De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. Ook dit kan tot een onrechtmatigheid leiden. De VKB beschikt niet over een specifieke nota M&O en heeft in haar dienstverlening in mindere mate te maken met risico's op het gebied van misbruik en oneigenlijk gebruik.

Conclusie inzake de drie criteria gezamenlijk

Met, afgerond een totaal aan afwijkingen van afgerond € 924.000 is de verantwoordingsgrens van (afgerond) € 152.000, overschreden. Het bestuur heeft daarom in de rechtmatigheidsverantwoording terecht de conclusie getrokken dat de verantwoorde

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

baten, lasten en balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Dit gegeven doet geen afbreuk aan ons oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft.

4.7 Het maken van schattingen

4.7.1 Schattingen: algemeen

Bij het opmaken van een jaarrekening is het noodzakelijk dat u schattingen en oordelen toepast om te komen tot betrouwbare cijfers. Niet zelden worden schattingen niet als zodanig onderkend, omdat ze een vast onderdeel van uw administratieve proces zijn. Tijdens onze controle besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de belangrijke schattingen omdat deze, bedoeld of onbedoeld, het resultaat kunnen beïnvloeden.

Binnen uw organisatie hebben de belangrijkste schattingen betrekking op het inschatten van (de waarde van) de materiële vaste activa, de vorderingen en de kortlopende schulden en de noodzaak tot het treffen van voorzieningen.

4.7.2 Schattingen: methoden en backtesting

Tijdens onze werkzaamheden hebben wij met u overlegd over de voorziening voor mogelijke oninbare debiteuren. Wij aanvaarden uw schattingen, maar wij melden volledigheidshalve dat inherent is aan schattingen dat de uiteindelijke uitkomst kan afwijken. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat u in de periode na afloop van het boekjaar de uitkomsten van de gemaakte schattingen evalueert. Dat noemen we backtesting. Op die manier maakt u beter inzichtelijk hoe schattingen in de praktijk zijn uitgekapt. Deze informatie kunt u vervolgens gebruiken om de gehanteerde schattingsmethoden en uitgangspunten voor de komende jaren te verbeteren.

4.8 Aanwending vergoeding uittreden gemeente Westerwolde

In verband met de uittreding van de gemeente Westerwolde per 1 januari 2020 is destijds ter dekking van kosten dienstverlening aan de inwoners van de gemeente Westerwolde (die op die datum klant waren bij de VKB) een vergoeding ontvangen van € 558.593. Op 1 januari 2023 resteerde van dit bedrag nog € 187.124. De aanwending voor 2023 voor productafname en compensatie van de vaste bijdrage bedraagt € 129.088 zodat per 31 december 2023 € 58.036 resteert voor besteding in volgende boekjaren. Deze post is in de jaarrekening opgenomen onder de Overige nog te betalen en vooruit ontvangen bedragen en is beschikbaar om in 2024 te gebruiken voor productafname en compensatie van de vaste bijdrage. In 2024 zal de vergoeding geheel zijn aangewend.

4.9 Actualiseren verordeningen

Onlangs is een aantal verordeningen en interne regelingen geactualiseerd. Enkele regelingen zijn niet geactualiseerd zoals het treasury statuut en de nota reserves en voorzieningen. Deze laatste hoort eens per 2 jaar te worden vernieuwd. Hoewel de onderwerpen die in deze regelingen worden behandeld voor de VKB, gezien haar vermogenspositie, minder relevant zijn, adviseren wij om ook deze te updaten.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvormen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4.10 Fiscale aandachtspunten

De laatste jaren heeft de VKB in de paragraaf Weerstandsvormen en risicobeheersing een toelichting gegeven op het verschil van mening met de fiscus over het feit dat er sprake is van btw-plicht bij het product Beschermingsbewind. U hebt enkele jaren een proces van een vergelijkbare casus gevolgd. Het Ministerie van Financiën heeft naar aanleiding van het arrest van de Hoge Raad goedgekeurd dat ook winstbeogende ondernemers de btw-vrijstelling voor sociale-culturele prestaties vooralsnog kunnen blijven toepassen (Besluit Ministerie van Financiën d.d. 19 april 2023, nr. 2023-9003), waarbij op het verleden niet wordt teruggekomen. Het is echter niet zeker of de Wet OB naar de toekomst toe kan worden aangepast om de vrijstelling voor winstbeogende instellingen te handhaven. Op dit moment past VKB de btw-vrijstelling toe ter zake van beschermingsbewind. Op basis van het arrest van de Hoge Raad is de btw-vrijstelling voor schuldhelpverlening feitelijk niet van toepassing. Op basis van het Besluit van het Ministerie van Financiën lijkt er voor het verleden geen risico (meer) te bestaan en lijkt de btw-vrijstelling voorlopig te kunnen worden gecontinueerd. Het is onduidelijk of en wanneer er een wetswijziging zal plaatsvinden c.q. het Besluit van Financiën zal worden ingetrokken. In dit kader is het naar de toekomst toe wenselijk dat VKB duidelijkheid verkrijgt over de toepassing van de btw-vrijstelling ter zake van beschermingsbewind. Het is aan te raden hierover met de Belastingdienst in contact te treden. Aangezien per saldo sprake is van een verminderd risico van btw-plicht bij het product Beschermingsbewind is in de paragraaf Weerstandsvormen en risicobeheersing van de jaarrekening 2023 dit punt niet meer expliciet als risico benoemd.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandvermogen
- Controlebevindingen
- **Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen**
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

5. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen

De jaarrekeningcontrole voeren wij uit met een bepaalde marge. Deze marge noemen we de materialiteit. De materialiteit is voorgeschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en bevestigd in uw controleprotocol. Daarbij kan rekening worden gehouden met specifieke factoren of risico's, de zogenaamde "kwalitatieve materialiteit". Tevens gelden scherpere grenzen voor de naleving van de WNT.

Het Bado stelt dat de maximaal te hanteren materialiteit 1% bedraagt van het totaal van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves). De bij u gehanteerde materialiteit bedraagt afgerond € 50.600. Mochten wij niet-gecorrigeerde controleverschillen onderkennen die dit bedrag overschrijden dan kunnen we geen goedkeurende verklaring afgeven. Voor geconstateerde onzekerheden geldt een marge van 3% en dus een bedrag van € 151.800. Uw eigen door het bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording sluit aan op de marge van 3%.

In het kader van de bestuurlijke afhandeling en het dechargeproces melden wij eventuele geconstateerde afwijkingen die niet meer gecorrigeerd zijn in de jaarrekening. Deze zijn vanaf een lager bedrag dan de materialiteit mogelijk voor u relevant. Wij melden alleen afwijkingen boven een bepaalde grens. Deze bedraagt bij u ongeveer € 2.500. Zoals bekend geven wij met ingang van 2023 alleen een getrouwheidsoordeel af, u vindt daarom in de tabel hierna geen weergave meer van bevindingen ten aanzien van rechtmatigheid.

Niet-gecorrigeerde controleverschillen in euro's	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Totaal verschillen getrouwheid	NVT	NVT	NVT
Totaal onzekerheden getrouwheid	NVT	NVT	NVT

Daarnaast informeren wij u over gecorrigeerde controleverschillen of andersoortige afwijkingen die het gevolg zijn van significante tekortkomingen in de interne beheersing, frauderisico's met zich meebrengen of naar onze mening onder uw aandacht zouden moeten worden gebracht. Er zijn in het controleproces geen afwijkingen geconstateerd die op grond van het bovenstaande gerapporteerd zouden moeten worden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- **Overige onderwerpen**
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

6. Overige onderwerpen

6.1 Automatiseringsomgeving

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk. Gelet op de beperkte mate van geautomatiseerde beheersmaatregelen in uw organisatie is voor de uitvoering van onze werkzaamheden een dergelijk onderzoek niet noodzakelijk. Uit onze controle zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

6.2 Verantwoordelijkheden in het controleproces

In de controleverklaring wijzen wij op de verdeling van de verantwoordelijkheden van de VKB en de accountant in het controleproces.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarstukken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. Het is, en dat beschrijven we ook in de controleverklaring, onze verantwoordelijkheid om de controle van deze jaarrekening uit te voeren met inachtneming van Nederlands recht, waaronder het besluit accountantscontrole decentrale overheden en uw eigen controleprotocol. Het voldoen aan gedragsnormen, waar onafhankelijkheid zoals in de vorige paragraaf een onderdeel van is, hoort daarbij.

Onze controle plannen wij zodanig dat we een redelijke mate van zekerheid bereiken dat de jaarrekening geen materiele onjuistheden bevat als gevolg van fouten of fraude. Doordat we werken met steekproeven en andere technieken, bestaat de kans dat fouten ondanks het naar behoren uitvoeren van de controle niet ontdekt worden.

Het is overigens de primaire verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur om voldoende maatregelen te nemen om fouten en fraude te voorkomen. Daarbij hoort eveneens dat maatregelen ter opsporing in de organisatie worden getroffen. In onze controle besteden wij om die reden uitgebreid aandacht aan deze maatregelen en voeren wij zelf werkzaamheden uit op posten en stromen die, in zijn algemeenheid of bij u, meer dan gemiddeld risicovol zijn.

Dat betreft onder andere schattingsposten, correctieboekingen, memoriaalboekingen en de beoordeling van de zakelijkheid van (mogelijk) ongebruikelijke transacties.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Ter afsluiting van het controleproces verstrekt het dagelijks bestuur aan ons de bevestiging bij de jaarrekening. Hierin geeft het dagelijks bestuur aan dat zij alle door ons benodigde gegevens hebben verstrekt en dat de jaarrekening naar de laatste inzichten is opgemaakt. Wij hebben, behoudens de in hoofdstuk 5 opgenomen controleverschillen, geen specifieke elementen aan de bevestiging toegevoegd.

Wel hebben wij in de bevestiging bij de jaarrekening aandacht voor continuïteit van de organisatie en de activiteiten. Hoewel de continuïteit bij decentrale overheden door het Rijk gegarandeerd is, kunnen wel degelijk effecten in de jaarrekening ontstaan als gevolg van keuzes in de activiteiten van de GR. De toevoeging behelst de bevestiging dat daar bij u geen sprake van is.

CONCEPT

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

7. Onafhankelijkheid gewaarborgd

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO, is in de organisatie van Eshuis Registeraccountants ingebed.

Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de VKB voldoende is gewaarborgd.

Wij hebben het afgelopen jaar geen andere opdrachten voor u uitgevoerd dan de controle van de jaarrekening en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

CONCEPT

–

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

8. Afsluiting

Wij danken de medewerkers van de VKB voor de samenwerking in de afgelopen periode. Wij vertrouwen er op u met dit rapport voldoende te hebben geïnformeerd. Natuurlijk zijn wij graag bereid tot het verstrekken van nadere toelichting en het beantwoorden van vragen.

Hoogachtend,
Eshuis Registeraccountants B.V.

Bijlagen:

1. Getekende controleverklaring
2. Ongetekende controleverklaring in enkelvoud
3. Gewaarmerkte jaarrekening in enkelvoud

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Overige onderwerpen
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

CONCEPT